

DEVELOP RECOMMENDATIONS FOR IMPROVING TRAFFIC SAFETY ON THE STREETS OF JIZZAK CITY

Baxriddin Yaxshboyevich Begmatov¹

Akbar Tohir ugli Urazaliev²

Jizzakh Polytechnic Institute

KEYWORDS

pedestrian,
active safety,
passive safety,
post-accident safety,
environmental safety,
traffic accident,
production requirements,
operational requirements,
user requirements,
safety requirements

ABSTRACT

A traffic accident is a very horrific, sad scene, whether we like it or not, but it happens in real life. This is due to factors such as insufficient safety to prevent traffic accidents, the unsuitability of roads, the increase in the number of vehicles and their failure, and non-compliance of drivers with traffic rules. This article discusses road safety in real road conditions, i.e. on the example of I. Karimov Avenue in Jizzakh, and recommendations are being developed to ensure road safety.

2181-2675/© 2022 in XALQARO TADQIQOT LLC.

DOI: 10.5281/zenodo.6397081

This is an open access article under the Attribution 4.0 International(CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

¹ Senior Lecturer of Jizzakh Polytechnic Institute

² Master of Jizzakh Polytechnic Institute

РАЗРАБОТАТЬ РЕКОМЕНДАЦИИ ПО ПОВЫШЕНИЮ БЕЗОПАСНОСТИ ДВИЖЕНИЯ НА УЛИЦАХ ГОРОДА ДЖИЗАК

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА:

пешеход,
активная безопасность,
пассивная безопасность,
послеаварийная
безопасность,
экологическая
безопасность,
авария,
производственные
требования,
эксплуатационные
требования,
требования
пользователя,
требования безопасности

АННОТАЦИЯ

Дорожно-транспортное происшествие — очень ужасная, грустная сцена, нравится нам это или нет, но это происходит в реальной жизни. Это связано с такими факторами, как недостаточная безопасность для предотвращения дорожно-транспортных происшествий, непригодность дорог, увеличение количества транспортных средств и их выход из строя, несоблюдение водителями правил дорожного движения. В данной статье рассматривается безопасность дорожного движения в реальных дорожных условиях, т.е. на примере проспекта И.Каримова в г. Джизак, и вырабатываются рекомендации по обеспечению безопасности дорожного движения.

JIZZAX SHAHAR KO'CHALARIDA AVTOMOBILLARNING XAVFSIZ HARAKATLANISHINI OSHIRISH UCHUN TAVSIYALAR ISHLAB CHIQUISH

KALIT SO'ZLAR:

piyoda,
aktiv xavfsizlik,
passiv xavfsizlik,
baxtsiz hodisadan keyingi
xavfsizlik,
ekologik xavfsizlik,
ishlab chiqarish talablari,
operatsion talablar,
foydalanuvchi talablari,
xavfsizlik talablari

ANNOTATSIYA

Yo'l –transport hodisasi juda ham mudhish, achinarli manzara bo'lib, istaymizmi yo'qmi, hayotda ro'y berib turadigan holatdir. Bunga yo'l-transport hodisasi oldini olishga qaratilgan xavfsizlikni ta'minlash imkoniyati yetarli emasligi, qatnov yo'llarining yaroqsizligi, avtomobillar sonining ortgani va ularning nosozligi, haydovchilarning yo'l qoidalariga rioya qilmasligi kabi omillar sabab bo'ladi. Ushbu maqola real yo'l sharoitida, ya'ni Jizzax shahar I.Karimov shoh ko'chasi misolida harakat xavfsizlini ta'minlash o'rganilgan bo'lib, harakat xavfsizlini ta'minlash bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqilgan.

KIRISH.

O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishgandan keyin iqtisodiyotimiz jadal sur'atlar bilan rivojlanib bormoqda. Yangi soha - avtomobil ishlab chiqarish sanoati barpo etildi va jadal sura'tlar bilan odimlamoqda. Yo'l qurilishi rivojlantirilib, xalqaro ahamiyatga molik avtomagistral yo'llari qurilmoqda. Chet el davlatlari bilan savdo aloqalari rivojlantirilmoqda. Bu o'zgarishlar o'z navbatida respublikamiz yo'llarida transport vositalarining harakat miqdorini keskin o'sib borishiga olib kelmoqda. Buning oqibatida yo'l-transport xodisalari va unda halok bo'luvchilar va tan jarohati oluvchilarning soni oshib bormoqda va umumiy ijtimoiy- iqtisodiy zararlarni kamaytirish asosiy vazifalardan biriga aylanib bormoqda.

Transport infratuzilmasini, birinchi navbatda avtomobil va temir yo'llarni rivojlantirishga alohida e'tibor qaratilmoqda. 2017-2021 yillarga mo'ljallangan O'zbekiston respublikasini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi doirasida umumiy foydalanishda bo'lgan avtomobil yo'llarini rivojlantirish datsurining amalga oshirilishi bugungi kunda respublikamizning barcha mintaqalari o'rtasida yil davomida ishonchli transport aloqasini ta'minlamoqda [1].

Avtomobillashtirishning keskin o'sishi bilan yirik shaharlarda yo'l harakati xavfsizligini tashkil etish eng asosiy vazifalardan bo'lib, soha mutaxassislari uchun dolzarb mavzulardan biridir.

Jahon miqyosida avtomobil yo'llarida sodir bo'lgan yo'l-transport hodisalari (YTH) oqibatida doimiy halok bo'layotganlar va jarohatlanganlar sonini kamaytirish, halokatlilik darajasini ortishi asosiy muammolardan biri bo'lib qolmoqda. Yo'llarda aholiga xizmat ko'rsatishda va harakat xavfsizligini ta'minlashda qiyinchiliklar yuzaga kelmoqda. Yo'l-transport hodisalari oqibatida iqtisodiy va ijtimoiy zararlar kelib chiqmoqda. O'zbekistonning iqtisodiy hayotida transport va aloqalar tizimi hal qiluvchi o'rin tutadi. Respublikada yuk va yo'lovchilarni tashishda avtomobil transportining ahamiyati katta, 184000 km dan uzunroq avtomobil yo'llari mavjud bo'lib shulardan:

- 42676 km umumiy foydalanishdagi yo'llar qurilgan va ulardan foydalanilmoqda.
- 16560 km ichki ho'jaliklararo, qishloq, shahar va ovullarning yo'llari
- 24750 km idoraviy inspektorlik yo'llari tarmog'idir.

Prezidentimiz Sh. M. Mirziyoevning 2017-2021yillarga mo'ljallangan "O'zbekistonni ijtimoiy – iqtisodiy rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi"da yuqori darajadagi xalqaro standartlarga javob beradigan, mamlakatimizning barcha hududlarini o'zaro bolaydigan va mintaqaviy hamda jahon bozoriga chiqishni ta'minlaydigan O'zbekiston milliy avtomagistralini qurish va rekonsruksiya qilish bo'yicha keng ko'lamli dasturni amalga oshirish ham doimiy e'tiborimiz markazida deb ta'kidlagan [1].

Harakat havfsizligini taminlash hamda transport tizimini boshqarishni takomillashtirish uchun davlat miqyosida keng ko'lamli ishlar yo'lga qo'yilmoqda. Jumladan, 2018yil 6-mart kuni "Avtomobil transportini boshqarish tizimini yanada takomillashtirish chora –tadbirlari to'g'risidagi" qarorni imzoladi [2]. Bu qarorda yuk va yo'lovchi tashuvchi transport korxonalarining hozirgi ahvoli va aholining transportga bo'lgan ehtiyojining qondirilmayotganligi ta'kidlab o'tilgan. Bu kamchiliklarni bartaraf etish va transportga bo'lgan ehtiyojini qondirish maqsadida turli hildagi avtotransport korxonalarini barpo etish nazarda tutilgan. Qaror mazmunidan ko'rinib turibdiki harakat havfsizligini taminlashga bo'lgan talab ortib bormoqda.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA.

Quyida eng asosiy malumotlar olingan adabiyot va manbalar hamda ulardan olingan ilmiy malumotlar sharxi keltirilgan.

Professor Azizov Q.X va katta o'qituvchi Abduraxmonov A. ning "Piyodalar harakat havfsizligini oshirish yo'llari" nomli maqolasida ham quyidagi firlar keltiriladi. O'zbekistonda o'tkazilgan ko'p yillik kuzatuvlarga asosan yo'l harakati qatnashchilarining

taqsimlanishi quyidagicha: piyodalar-77%, yo'lovchilar-16%, haydovchilar-7%.

Ko'rsatkichlardan ma'lum bo'lishicha yo'l harakatining asosiy qatnashchilarini piyodalar tashkil etmoqda. Shu nuqtai nazardan piyodalarning havfsiz harakatlanishini tashkil etish muhim ahamiyat kasb etadi.

Bobojonov P.T. ass va Tog'ayev X.S. ning "Avtomobil yo'llarining tamirlanayotgan qismlarida havfsiz harakatlanishni taminlash asoslari" nomli maqolasida quyidagi fikrlar keltiriladi.

Avtomobil yo'llarida yildan-yilga harakatlanish jadalligining o'sib borishi yo'l va yo'l inshootlarining tez eyilishiga sabab bo'lib, buning oldini olish harakat havfsizligi va samaradorligini taminlash maqsadida yo'lning barcha joylarida doimiy tamirlash va saqlash ishlari olib borishiga sabab bo'lmoqda.

Dotsent Adilov O. va katta o'qituvchi Islomov Sh. larning "Harakat havfsizligini taminlashda avtomobil texnik holatining o'rni" nomli ilmiy maqolasida quyidagi fikrlar yuritiladi: "Avtomobillarning ekspluatatsion xususiyatlari ko'rsatkichlari transport oqimining xavfsiz harakatlanishida ishtirok etuvchi haydovchining mahorati, yo'lning holati, atrof- muhit va boshqa ta'sir qiluvchi omillar orqali aniqlanadi.

Avtomobilning asosiy ekspluatatsion xususiyatlarining o'zgarishi yo'l harakat xavfsizligini ta'minlashda, tortish dinamikasida, tormozlanish jarayonida, boshqariluvchanlikda va axborot almashinishida alohida o'rin tutadi. Bu tortish dinamikasi, tormozlanish xususiyati, boshqaruvchanlik, turg'unlik axborot uzatuvchanlik ko'rsatkichlari majmuaviy hisoblanadi.

Nazariy izlanishlar va tajriba ma'lumotlari asosida avtomobilning ekspluatatsion xususiyatlariga ta'sir etuvchi faktorlar aniqlanib, avtomobil konstruksiyasini yanada takomillashtirish yo'llari topildi, shu bilan barga bu fan yuk tashish protsessini optimal tashkil etish va maksimal iqtisodiy effekt olish masalalarini ham hal qildi.

Dotsent Dorobov M. va Abdurahmonov G'. (magistr) ning "Shahar yo'lovchi transportida harakat xavfsizligini ta'minlashda piyodalarning o'rni" nomli ilmiy maqolasida A.Navoiy ko'chasida 2013-yilning oktyabr oyidan 2014-yil mart oyigacha piyodalar harakat havfsizligini o'rganish bo'yicha tadqiqot ishlari olib borishdi. Tadqiqot ishlari natijasida yirik shaharlarning markaziy ko'chalarida 5-6 ming piyodaG'soat tuman hamiyatidagi ko'chalarda 50-15 piyodaG'soatni tashkil qilgan.[3]

Dotsent Abdunazarov J.A. va Mirzaqobilov Sh.N. ning "Jizzax shahar ko'chalarida harakat miqdorini o'rganish" nomli ilmiy maqolasida Jizzax shahar Sh. Rashidov shox ko'chasidagi Jizzax Davlat Pedagogika instituti va Transport aloqa KHK yaqinida harakat miqdori o'rganilgan va harakat miqdorining 1 soatlik gistogrammasi tsiklogrammasi tuzilgan.

Xulosa o'rnida quyidagi fikrlar keltirilgan "Sh.Rashidov shoh ko'chasidagi harakat jadalligini asosan ikki holatda ko'rish mumkinligini va buni e'tiborga olish zarurligini anglatadi. Ya'ni bular Sh.Rashidov shoh ko'chasining R.Isaev – I.Karimov shoh ko'chalari oralig'idagi bo'laklar holatidadir.

Ko'chaning har bir bo'lagida o'ziga muvofiq harakatni tashkil etish tadbirlarini ishlab

chiqish va amalda qo'llash kerak bo'ladi. Tahlillar asosida istiqbolda bu ko'chaning har bir bo'lagida uzluksiz ushlanib qolishlarsiz harakatni tashkil qilishi tadbirlari bo'yicha ishlashni taqozo qiladi." [4]

Dotsent Abdunazarov J. va Mamatqulov U. (talaba) "Sh.Rashidov- A.Navoiy chorrahasida transport oqimini modellashtirish".

Maqolada PTV Vision programmasi orqali Sh.Rashidov A.Navoiy ko'chasi chorrahasidagi transport oqimining simulyatsion modeli ishlab chiqiladi. Bunda modellashtirishning mikro modellashtirishidan foydalaniladi, transport oqimining tezligi va miqdori kiritiladi. Modellashtirish orqali biz real sharoitdagi harakatni o'rganib unga zarur miqdordagi o'zgartirishlarni kiritishimiz mumkin bo'ladi. [4]

Xorijiy adabiyotlar: Turnov Igor Leonidovichning "Yo'l harakati xavfsizligi" nomli ilmiy maqolasida Rossiya federatsiyasida amaldagi qonun-hujjatlari tahlil qilingan. Statistika ma'lumotlariga asosan yiliga 30-40 ming odam o'limi bilan tugaydigan YTH ning sabablari asosan spirtli ichimlik ichib transport vositasini boshqargan haydovchilar aybdorligi aytiladi. 2013-yilgi statistika ma'lumotlariga asosan ohirgi 10 yillik ichida 315 ming kishi YTH natijasida halok bo'lganligi misol qilib keltiriladi. YTH larni hisobga olish ayniqsa o'lim bilan tugagan hodisalarni qayd etishda YTHda jarohatlanib shifoxonaga tushgan va 7 kundan keyin olamdan o'tgan jabrlanuvchilarni amaldagi qonunga asosan jarohatlanganlar ro'yhatiga kiritilgan. Bu muddatni 30 kungacha uzaytirish taklifini kiritgan. YTHlarning oldini olish uchun yo'l qoidalarini buzgan yo'l harakati qatnashchilarini qattiq jazolash va turli xildagi sanksiyalar joriy qilishni qonunchilikka tadbiq qilish g'oyasi ilgari suriladi [5].

NATIJALAR.

Avtomobillashtirishning keskin o'sishi bilan yirik avtomagistral yo'l harakati xavfsizligini tashkil etish eng asosiy vazifalardan bo'lib, soha mutaxassislari uchun dolzarb mavzulardan biridir. Jahon miqyosida avtomobil yo'llarida sodir bo'lgan yo'l-transport hodisalari (YTH) oqibatida doimiy halok bo'layotganlar va jarohatlanganlar sonini kamaytirish, halokatlilik darajasini ortishi asosiy muammolardan biri bo'lib qolmoqda. Yo'llarda aholiga xizmat ko'rsatishda va harakat xavfsizligini ta'minlashda qiyinchiliklar yuzaga kelmoqda. Yo'l-transport hodisalari oqibatida iqtisodiy va ijtimoiy zararlar kelib chiqmoqda. O'zbekistonning iqtisodiy xayotida transport va aloqalar tizimi hal qiluvchi o'rin tutadi. Respublikada yuk va yo'lovchilarni tashishda avtomobil transportining ahamiyati katta bo'lib, 80000 km dan uzunroq avtomobil yo'llari qurilgan va ulardan foydalanilmoqda [5].

Barcha davlatlardagi kabi O'zbekistonda ham harakat xavfsizligini tashkil etishda asosiy vosita bo'lib yo'l belgilari, to'siqlar va yo'l belgi chiziqlaridan foydalaniladi. Avtomobillar harakatining ko'payishi va yo'l sharoitlarining murakkablashuvi haydovchilar tomonidan qator o'rnatilgan yo'l belgilarining qabul qilishini qiyinlashtirib, ularning samarasi ancha past bo'lishi kuzatilgan [20, 22].

Avtomobil yo'llarida harakatni tashkil etishda hozirda ishlatiladigan texnik vositalar quyidagilardan iborat: yul belgilar, yul belgi chiziqlari, transport svetoforlari, piyoda

svetoforlari, yo'l tusiqlari. Bunday an'anaviy usulda harakatni tashkil etilishida bir kancha ob'ektiv va sub'ektiv kamchiliklar mavjud [21, 23].

Birinchidan, ko'pchilik hollarda yo'l yoqasida daraxtlar mavjudligi sababli u o'rnatilgan yo'l belgilari haydovchilarga belgilangan masofada ko'rinmaydi.

Ikkinchidan, aholi punktidan o'tuvchi avtomobil yo'llarida turli yo'l belgilarining ko'plab ko'yilishi natijasida haydovchiga tushadigan axborotlar miqdori keskin oshishi oqibatida, ular yo'l mintakasidagi o'zgaruvchi axborotlarning faqat bir qismini qabul qila olish imkoniyatlariga egalar.

Uchinchidan, piyodalar yo'lning katnov kismiga chiqishini bartaraf etuvchi yo'l tusiqlari o'rnatilmaganligi, shuningdek, trotuarlarda kuz va bahor oylarida oqova suvlarning turib kolishi natijasida piyodalarning harakatlanishi amalda yo'l yoqasida bo'lishi kuzatiladi.

To'rtinchidan, haydovchilar bunday qiyin yo'l sharoitini hisobga olmagan ravishda, tezlikni pasaytirmasdan harakatni davom ettiradilar [19].

MUHOKAMA.

O'zbekiston Respublikasida YTH lar sonini kamaytirish maqsadida, I.Karimov shoh ko'chasida xavfsiz harakatlanishini oshirish uchun tadqiqot ishlari olib borildi va kerakli tavsiyalar berildi. I.Karimov shoh ko'chasida harakatlanuvchi avtomobillarning xavfli vaziyatlarga tushib qolishlariga quyidagilar sabab buladi:

- *haydovchilarning yo'l harakati qoidalarini bilmasligi;*
- *yo'l belgilarining tug'ri o'rnatilmaganligi yoki yo'qligi;*
- *yo'l belgi chiziqlarining o'chib ketganligi (1.1; 1.5. va boshqa yo'l belgi chiziqlari);*
- *transport vositalari harakat miqdorining ko'pligi;*
- *ko'cha va yo'llarning etarli darajada yoritilmaganligi;*

I.Karimov shoh ko'chasida harakatlanishini oshirish uchun tavsiyalar ishlab chiqish va uni ishlab chiqishda (GOST-23457-86) me'yoriy xujjatdan va [11] adabiyotdan foydalanildi.

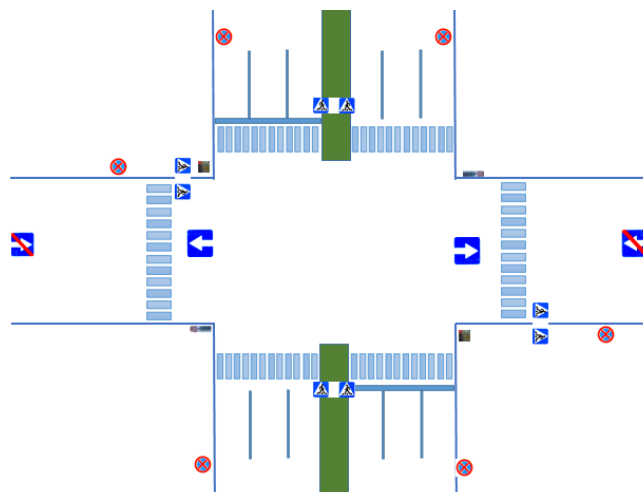
I.Karimov shoh ko'chasida avtomobillarning xavfsiz harakatlanishini oshirish uchun quyidagilar tavsiya etiladi :

- Yo'lning o'tkazish qobiliyatini oshirish uchun yo'l chetida to'xtab turishni taqiqlash, buning uchun 3.27 va 3.28 yo'l belgisini o'rnatish;

- Piyodalar o'tish joyini belgilovchi 1.13 yo'l chizig'ini qayta chizish;

- Chorraha atrofida quvib o'tishni taqiqlovchi 1.11 yo'l chizig'ini qayta chizish;

- Ortiqov ko'chasida bir tomonlama avtomobil harakatini yo'lga qo'yish, buning uchun yo'lni 5.5 va 5.6 yo'l belgilari bilan jihozlash.

1-расм. Оғир оқибатли йТХлар содир бўлган минтақаларга тавсиялар.

XULOSA.

Bugungi kunda eng asosiy vazifalardan biri harakat xavfsizligini ta'minlashdan iboratdir. Yo'llarda harakat xavfsizligini ta'minlashga birga ushbu soha vakillari emas balki har bir yo'l harakati ishtirokchisi mas'ul hisolanadi. Yo'l –transport hodisalari natijasida insonlar xolok bo'lmoqda, iqtisodiy zarar miqdori ortib bormoqda. Xulosa o'rnida shuni aytish mumkinki, harakat xavfsizligi sohasida etuk mutaxassislar tayyorlash, haydovchilarni tayyorlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimida ushbu tadqiqot ishiga singari tadqiqot ishlarining amaliy ahamiyati katta.

Harakat xavfsizligini ta'minlash uchun chora-tadbirlarni yo'l sharoitini yaxshilash, transport vositalarining texnik holatini muntazam nazorat qilish, yo'llarda yo'l belgilari va yo'l chiziqlarining talab darajasida o'rnatilishini nazorat qilish zarur. Shuningdek harakat xavfsizligini ta'minlash bo'yicha dasturiy modellashtirishdan foydalanish maqsadga muvofiqdir.

ADABIYOTLAR RO'YHATI.

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Qarori «Oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to'g'risida» 27.07.2017 y., PQ-3151, O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017 y., 30-son, 729-modda.

2. Xamraqulov O., Magdiev Sh. Avtomobillarning texnik ekspluatatsiyasi. Toshkent, 2005 yil, 223 bet.

3. Asatov E.A., Tojiboev A.A. Ishonchlilik nazariyasi va diagnostika asoslari. Toshkent, Iqtisod-moliya: 2006 yil, 160 bet.

4. A.A.Muxiddinov, O.K.Adilov va boshqalar "Avtomobillarning ekspluatatsion xususiyatlari nazariyasi" T., Fan va texnologiyalar, 2020 y.

5. B.Ya.Begmatov, L.M.Mamayeva "Avtomobillar: konstruktsiyasi va hisobi" T., Excellent Polygraphy, 2020 y.

6. B.Ya.Begmatov "Avtomobillar maxsus kursi" T., Excellent Polygraphy, 2022 y.

7. Begmatov, B. Ya., & Hamroqulova, Sh. P. Q. (2021). Ichki yonuv dvigatel detallarini qurum bosishini tekshirish. *Academic research in educational sciences*, 2(1).
8. Begmatov, B. Ya., & o'g'li Xoliqov, D. R. (2021). Avtotransport korxonalari misolida avtomobillar texnik holatining harakat xavfsizligiga ta'sirini baholash. *Academic research in educational sciences*, 2(1).
9. Begmatov, B., & Eshonqulov, M. (2021). Issiq iqlim sharoitida avtomobil dvigatellarining ishlash xususiyatlarini aniqlash usullari tahlili. *Academic research in educational sciences*, 2(2).
10. Эрназаров, А. А. (2019). Необходимость применения систем автоматизированного проектирования при обучении студентов инженерных специальностей высших учебных заведений. *Вестник науки*, 1(11), 20-26.
11. Begmatov Bakhridin Yakhshiboyevich, & Normurodova Dildora Gulom qizi. (2021). Method for calculating the external speed characteristics of the engine when learning the subject car design. *Journal of Academic Research and Trends in Educational Sciences*, 1(1), 97–105. Retrieved from
12. Begmatov, B. Y. (2022). Avtomobilning to'qnashish paytidagi dinamik parametrlarini aniqlash. *Academic research in educational sciences*, 3(2), 290-297.
13. Begmatov, B. Y. (2022). Avtomobillarni xavfsizlik xususiyatlarini sinash usullari tahlili. *Academic research in educational sciences*, 3(2), 280-289.
14. Бахриддин Яхшибоевич Бегматов, & Рустам Қўчқор Ўғли Фозилов (2022). Диагностика экологической безопасности двигателя внутренних сгорания. *Academic research in educational sciences*, 3 (2), 425-433. doi: 10.24412/2181-1385-2022-2-425-433
15. Odilov, N. (2020). The analysis of the development of gas cylinder supply system. *Academic research in educational sciences*, (3).
16. Odilova, S. S. Q., & Odilov, N. E. O. (2021). Muqobil yonilg'ilardan motor yonilg'isi sifatida foydalanish istiqbollari. *Academic research in educational sciences*, 2(1).
17. Одилов, Н. Э. (2021). Особенности эксплуатации двс газобаллонных автомобилей. *Academic research in educational sciences*, 2(12), 238-244.
18. Nurmukhammad, O. (2021). Safety methods at gas filling stations for cars. *Journal of Academic Research and Trends in Educational Sciences*, 1(1), 27-36.
19. Odilov, N., & Muxtorov, A. (2022). Avtomobillar harakatini xavfsiz tashkil etishda GPS tizimlaridan foydalanish samaradorligi. *Academic research in educational sciences*, 3(2), 298-303.
20. Umirov, I. I., & Mamayeva, L. M. (2022). Transport vositalari harakati davomida sodir bo'ladigan ythlarni oldini olish choralari. *Academic research in educational sciences*, 3(2), 352-358.
21. Umirov, I. I. O. G. L., & Xushro'Y, A. S. (2022). AVTOBUS VA MIKROAVTOBUS YO'NALISHLARIDA HARAKAT MIQDORI VA TARKIBINI TADQIQ QILISH. *Academic research in educational sciences*, 3(2), 412-420.

22. Umirov, I. I., & Shukurov, S. A. O. G. L. (2022). AVTOBUS VA MIKROAVTOBUS YO'NALISHLARIDA HARAKAT XAVFSIZLIGINI OSHIRISH UCHUN TAVSIYALAR ISHLAB CHIQISH. Academic research in educational sciences, 3(2), 274-279.
23. Umirov, I. I., Hojimuratov, N., & Shukurov, S. (2022). HARAKAT YO'NALISHLARIDA AVTOBUSLARNING HARAKAT XAVFSIZLIGIGA TA'SIRINI BAHOLASH. Academic research in educational sciences, 3(2), 268-273.
24. Хамракулов, Ё. М., & Абдукаримов, Ш. У. (2022). НОРМАТИВ НА КАПИТАЛЬНЫЙ И ТЕКУЩИЙ РЕМОНТ КАРЬЕРНЫХ АВТОСАМОСВАЛОВ. ВЕСТНИК НАУКИ Учредители: Индивидуальный предприниматель Рассказова Любовь Федоровна, 1(1), 141-146.
25. Agzamov, J., Hamraqulov, Y., & Baratov, I. (2021). Jizzax shaxrining magistral kochalarida harakat xavsizligini tahlil qilish. Academic research in educational sciences, 2(6), 363-368.